

OD VSTAJE DO ZMAGE

Ekologija včeraj je politika
danes!

(Jurij Gustinčič)

V industrijsko razvitih deželah so ljudske množice spontano pričele protestirati proti načinu produkcije, ki pušča za sabo gola pobočja, plastično hrano in povečano stopnjo rakavih obolenj. V državah z demokratičnimi ureditvami so se organizirale zelene sile in prodrle v parlament. To je bil močan signal za vlade, ki imajo prebujene ekologe. Najvidnejši svetovni politiki so pričeli brez dlake na jeziku govoriti o ekologiji. Demagogija gor, demagogija dol! Ljudje kot Gorbačov, z ekologijo na ustih, puščajo na nepredeljenih ljudeh globok vtis in prepričanje, da zdaj pa gre zares! Iz tega sledi, da ekologija politike ne zanima tako dolgo, dokler ljudstvo z masovnim gibanjem ne povzroči, da politiki pri formiranju svojih odločitev ne morejo več mimo njihove volje.

Vež med politiko in ekologijo obstaja zato, ker je vsako gospodarstvo z dobrimi ali slabimi posledicami direktno odvisno od pogojev, ki jih ta ali oni politični režim narekuje. Ekološka katastrofa je direktno res posledica industrijske proizvodnje, v resnici pa gre za drugo generacijo političnih odločitev. Za ilustracijo tega na videz kompliciranega zaporedja vzrokov in posledic naj navedem avstrijsko nuklearko, ki zaradi odločitve politikov v parlamentu, na katere je imelo močan vpliv gibanje zelenih, ni nikoli proizvedla niti ene kWh. Če bi o tem odločalo avstrijsko gospodarstvo, sem prepričan, da bi tudi Avstrijci sedeli na svojem sodu atomskega smodnika. Kot sedimo mi.

V naši državi ima oblast do ekologije porazen odnos. Kljub temu da je slovenska SZDL organizirala famozno konferenco EEV, je problem, če ga jemljemo jugoslovan-

sko, še neregistriran. Dosedanja gospodarsko razvojna filozofija je simbolično odslikana v paviljonu Železarne Zenica na zagrebškem velesejmu. V ogromni dvorani obstoji pogled na gromozanskem kosu brezobličnega železa, postavljenega na fino angleško travico. Na vhodu v prostor kraljuje celostenska fotografija zeniške panorame, na kateri ni videti nič drugega kot gozd dimnikov in velik oblak strupov, ki ga ti stebriči jugoslovanskega napredka proizvajajo v neizmernih količinah.

Ozrimo se še malo na domačo, šaleško ekološko sceno. Menim, da smo še kar uspešni gasilci tlečih vžigalic, s katerimi je bil zaneten požar. To, da danes REK prevzema iniciativo za sanacijo posledic, je dobro, nikakor pa ne verjamem, da bo REK karkoli storil za odpravo vzrokov, saj bi tako ravnal podobno kot Gledališče sester Scipion-Nasice: v načrtu bi imel samoukinitev! Zatorej se mi zdi, da je ta hip žogica na napačni strani. Preokret se mora zgoditi čisto na vrhu. Šele takrat bom verjel, da bodo naši gozdovi obvarovani, zrak očiščen in vode pitne.

Šaleško ekološko gibanje se je zaenkrat kanaliziralo v Šaleškem ekološkem društvu, ki nikoli ne bo moglo uresničiti sanj, sanjanih 8. novembra 1987. Ne zato, ker kdorkoli v Šaleškem ekološkem društvu ne bi hotel uresničiti želja, ampak zaradi objektivne oddaljenosti od vpliva na politične odločitve, povezane z ekologijo. Tako je Šaleško ekološko društvo amorfni ostanek množičnega gibanja, ki se ni moglo vključiti v nekakšno stranko »zelenih« iz zelo preprostega razloga, ker je ni!